

מ"ת 25166/07/15 - מאיר אברג'יל נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מ"ת 25166-07-15 מדינת ישראל נ' אברג'יל (עציר) ואח'

לפני	כבוד השופט אברהם הימן
המבקש	מאיר אברג'יל
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

החלטה

לפני בקשה לעיון חוזר בהחלטה אשר הורתה על מעצרו של המבקש בתנאי איזוק אלקטרוני.

רקע דיוני

כנגד המבקש (נאשם 3) ו-17 נאשמים נוספים הוגש ביום 13.7.15 כתב אישום במסגרת פרשה הידועה בכינויה- "פרשה 512". למבקש מיוחסים שלושה אישומים מבין שלושה עשר - האישום הראשון, האישום השני והאישום הרביעי.

כתב האישום ארוך ומפורט, ואולם לצורך החלטה זו ועל מנת שלא להאריך היכן שניתן לקצר, אפרט את תמצית האישומים המיוחסים למבקש.

במסגרת האישום הראשון, המכונה "ארגון פשיעה", מיוחסת למבקש עבירה של מנהל בארגון פשיעה. על פי הנטען, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, ובין השנים 2002-2006, היו הנאשמים מאוגדים בארגון פשיעה בינלאומי אשר בראשו עמד הנאשם 1 (להלן- "יצחק"), אחיו של המבקש. הארגון הורכב מקבוצות עברייניות אשר בראש כל אחת מהן עמד מנהל שהיה בקשר ישיר עם יצחק. פעילות הארגון כללה מעשי רצח וניסיונות רצח נגד גורמים עברייניים, שבמהלכם נהרגו ונפצעו אזרחים חפים מפשע, עסקאות סמים בהיקפים נרחבים, עבירות מס והלבנת הון והחזקת כלי נשק. כמו כן נטען כי המבקש כיוון ופיקח על פעילותו הפלילית של הארגון בתחום הסמים והכספים, לרבות כספים ששימשו לפעילות האלימה של הארגון וזאת באופן שקידם את פעילותו הפלילית של הארגון, וכי בשנת 2002 הכריזו יצחק והמבקש על סכסוך בין הארגון לבין זאב רוזנשטיין ואחרים (להלן- "רוזנשטיין") על רקע חשדו של יצחק כי הם אחראים לרצח אחיו יעקב.

במסגרת האישום השני, המכונה "העסקה הגדולה", מיוחסות למבקש עבירה של ייצוא, ייבוא סמים, פעלו הנאשמים להוצאת מכונה תעשייתית שבה הוסלקו כ- 800 ק"ג של קוקאין מפרו ומכירתם של הסמים בשווי מוערך של למעלה מ- 32 מיליון ש"ח, תוך שכספי התמורה ממכירת הסמים התחלקו בין המבקש והנאשמים 1 ו-2 ושימשו, בין היתר, למימון מעשי האלימות והרצח נשוא האישום הרביעי.

במסגרת האישום הרביעי, המכונה הרצח ב"יהודה הלוי", מיוחסות למבקש שלוש עבירות של סיוע לרצח, ריבוי עבירות של סיוע לפציעה בנסיבות מחמירות, ריבוי עבירות של סיוע לגרימת חבלה של ממש, ועבירה של קשירת קשר לפשע, כולן במסגרת ארגון פשיעה. על פי הנטען, תכנן הארגון ניסיון התנקשות נוסף ברזנשטיין במסגרתו הופעל מטען חבלה במשרד להמרת מטבע בתל אביב ביום 11.12.03, ונגרם פיצוץ בעטיו נהרגו 3 אזרחים ונפצעו 51 אנשים, בהם רזנשטיין, מאבטחיו ועוברי אורח.

במסגרת האישום השלושה עשר, מיוחסות למבקש ריבוי עבירות מס במסגרת ארגון פשיעה.

הצדדים הגיעו להסכמה דיונית באשר לקיומה של תשתית ראייתית. ביחס לאישום הראשון הוסכם כי התקופה בה מיוחסת למבקש עבירה של מנהל בארגון פשיעה תצומצם לחצי שנה, יוני 2013 עד דצמבר 2013, והוצהר כי חלקו הניהולי של המבקש בתקופה זו בפעילות הארגון היה בתחום הכלכלי. ביחס לאישום הרביעי הוסכם כי הוראת החיקוק הרלוונטית תהיה קשירת קשר לביצוע פשע ושלא במסגרת ארגון פשיעה. לצורך הליך המעצר "נמחקו" הוראות החיקוק המייחסות למבקש עבירות של סיוע לרצח, סיוע לפציעה וסיוע לחבלה במסגרת ארגון פשיעה.

ביום 27.12.16 הורה בית משפט זה (כב' השופט ב' שגיא) על מעצרו של המבקש בפיקוח אלקטרוני ואנושי, בביתו שבכפר טרומן, ובכפוף לערבויות.

בהחלטת מיום 25.6.17 דחיתי בקשת המבקש לעיון חוזר בהחלטה על מעצרו באיזוק אלקטרוני, במסגרתה עתר לפתוח חלונות התאווררות באיזוק האלקטרוני בימים ובשעות קבועים.

ערר שהוגש לבית המשפט העליון, על החלטתי זו במסגרת בש"פ 5937/17, נדחה בהחלטה מיום 1.8.17.

ביום 18.9.17 הורה בית המשפט העליון, במסגרת בש"פ 7133/17, בהסכמת בא כוח המבקש, על הארכת מעצרו של המבקש, החל מיום 19.9.17 בתשעים ימים.

ביום 16.10.17 הגיש המבקש את בקשתו הנדונה לעיון חוזר ולביטול מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

המשיבה התנגדה לבקשה.

על כן ביום 1.11.17 שמעתי את טיעוני באי כוח הצדדים.

טיעוני המבקש

המבקש טוען כי כיום, לאחר שהוא נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני מזה כעשרה חודשים מעבר לתקופה של שנה וחמישה חודשים בה היה נתון במעצר של ממש, לאחר שהוגשו בעניינו תשע בקשות להארכת מעצרו מעבר לתשעה חודשים, ולאחר ששני עדי המדינה הרלוונטיים לאישומים המיוחסים לו (ש.כ המכונה "בומבי" וא.ג המכונה "טולי") העידו בהליך העיקרי הצפוי להתפרש מעבר לשנת המשפט הבאה, מתקיימות עילות המצדיקות עיון חוזר בהחלטה על מעצרו ושחרורו בתנאים מגבילים. לחלופין, עותר המבקש להורות על פתיחת חלונות התאווורות קבועים למשך 6 שעות בכל יום.

באשר לעילה המבוססת על חלופי הזמן, טוען המבקש כי יש לבחון עניינו לפי נסיבות התיק ומצבו המשפטי ולאבחן בינו לבין מצבם המשפטי של נאשמים מרכזיים המואשמים בעבירות אלימות חמורות. לטענתו בעת הזו מתקיימים התנאים המצדיקים ביטול מעצרו בתנאי איזוק אלקטרוני. בתוך כך טען כי אין להתעלם מהעובדה כי המשיבה ראתה, לצורך שלב המעצר, לרכך את טיבן של העבירות ההמיוחסות לו. כמו כן טען כי במשך כל התקופה בה היה נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני לא נרשמה לחובתו ולו הפרה אחת, ובכך יש ללמד על הפחתת מסוכנותו.

באשר לעילה המבוססת על שינוי נסיבות, טוען המבקש כי שני עדי המדינה הנוגעים לאישומים המיוחסים לו סיימו את עדותם ואין עוד כל חשש להשפעה על עדותם מצדו, וכי בהינתן כך וכן העובדה כי הליך שמיעת הראיות צפוי להימשך שלא בקשר אליו, כמו גם הטעמים המלמדים על הפחתת מסוכנותו, אין הצדקה להמשיך מעצרו. לטענתו, ביטול תנאי מעצרו לא תפגע בתכלית החלופה ובתקינות ההליך המשפטי.

המבקש טוען כי הליך שמיעת הראיות מצוי בעיצומו כאשר עד כה העידו שני עדי מדינה מתוך שישה והדרך עוד ארוכה, וכי בנסיבות אלה מצוי הוא בהליך משפטי ממושך ומורכב העוסק באישומים שאין לו קשר בהם. לטענת המבקש עדי תביעה נוספים הקשורים לאישומים המיוחסים לו הינם אנשי משטרה אשר אין חשש כי ישפיע על עדותם.

לטענת המבקש שחרורו ממעצר באיזוק למעצר בית אינו שחרור מלא אלא שחרור שיש בו להטיל עליו מגבלה קשה ולהגביל את חופש תנועתו, ואולם לנוכח הצפי בדבר שלילת חירותו לתקופה ארוכה ומידת מסוכנותו הפחותה, נוטה נקודת האיזון לטובת הפחתה בתנאי מעצרו בדרגה.

לחלופין, עותר המבקש להתיר פתיחת חלונות אוורור קבועים למשך 6 שעות בכל יום, ומפנה בעניין זה לעמדתה של כב' השופטת ד' ברק- ארו בבש"פ 5730/17 **מדינת ישראל נ' מוחמד ג'רדאת** [פורסם בנבו] (19.7.17) (להלן- "עניין ג'רדאת").

המשיבה מתנגדת לבקשה על שתי חלופותיה בטענה כי לא התקיימה כל עילה המצדיקה עיון חוזר בהחלטה על מעצרו של המבקש בפיקוח אלקטרוני. לטענתה, החשש מפני שיבוש הליכים לא התאין, כיום, לאחר שנשמעה עדותם של שני עדי המדינה, היות וטרם נשמעו כל עדי התביעה לאישומים הרלוונטיים למבקש. בהקשר זה טענה כי צפויה העדתם של עדי מדינה רלוונטיים נוספים, וכן עדי תביעה נוספים מעבר לאנשי משטרה. המשיבה הפנתה בעניין זה להחלטה שניתנה בעניינו של נאשם 2 (אבי רוחן) בבש"פ 7371/17 **רוחן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (8.10.17). כמו כן הפנתה המשיבה לבש"פ 7738/17 **מדינת ישראל נ' יצחק אברג'יל ואח'** [פורסם בנבו] (18.10.17) וטענה כי קיים אף חשש ממשי להימלטות המבקש מן הדין נוכח התשתיות והאמצעים של הארגון כארגון פשיעה בינלאומי. המשיבה טענה עוד כי מסוכנותו של המבקש לא פחתה וכי זו תמונה בעילות המעצר הסטוטוריות הנובעות מהעבירות החמורות המיוחסות לו. לטענת המשיבה, לא חל כל שינוי מהותי בשלב הראייתי בעת הנוכחית ולאחר שנשמעו עדויותיהם של שני עדי המדינה אלא אף חל חיזוק במסד הראייתי נגד המבקש. המשיבה טוענת כי אמנם בבש"פ 2394/17 **מדינת ישראל נ' מאיר אברג'יל** [פורסם בנבו] (27.3.17) נאמר כי חלופה הזמן מעת ביצוע העבירות מקהה במעט את המסוכנות, אולם לא בעניינו של המבקש וביחס למיוחס לו. וזאת, לטענתה, אף לפי שתקופה של 10 חודשים בהם נתון המבקש בפיקוח אלקטרוני הינה תקופה קצרה אשר קל וחומר שאין בה להפחית מהמסוכנות שנקבעה לגביו במועד מתן ההחלטה על מעצרו. כמו כן טענה כי התיק מתנהל בקצב אינטנסיבי ומהיר, וכי בהחלטה על מעצרו של המבקש בתנאי איזוק אלקטרוני כבר נתן בית משפט זה (כב' השופט ב' שגיא) משקל לשיקול זה ולהשלכתו בטווח הארוך נוכח משכו הצפוי של ההליך ומורכבותו וכי אין מקום לשקול בשנית שיקול זה.

באשר לבקשתו החלופית של המבקש לחלונות התאווורות יומיים בני שש שעות, טענה המשיבה כי כפי שנקבע בבש"פ 5937/17 **מאיר אברג'יל נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (1.8.17) אין הבקשה עומדת בקנה אחד עם עקרונות המעצר באיזוק אלקטרוני, וכי כיום, בחלופה חודשיים מאז שניתנה אותה ההחלטה, אין הצדקה לאשר חלונות התאווורות למבקש, אשר ממילא יוצא פעמים רבות לדיונים בבית המשפט וליציאות שונות לצרכים שונים.

דין והכרעה

סעיף 52(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 קובע כי עצור רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר אם נתגלו עובדות חדשות, נשתנו נסיבות, או עבר זמן ניכר מעת מתן ההחלטה.

המבקש סומך בקשתו על שתיים מעילות אלה - שינוי נסיבות וחלופה הזמן.

ההחלטה על מעצרו של המבקש בתנאי איזוק אלקטרוני ניתנה ביום 27.12.16, דהיינו - לפני כעשרה חודשים.

ראוי להציב עובדה זו תחילה לפי שיש לבחון את הבקשה לעיון חוזר ביחס להחלטה זו, לפרק הזמן שחלף מעת שניתנה ולנסיבות שנשתנו מאז.

למבקש מיוחסים ארבעה אישומים בגין עבירות שביצע כשותף בארגון פשיעה בינלאומי מסועף אשר פעל בישראל, באירופה ובמזרח הרחוק, כשהוא מורכב מקבוצות עברייניות שונות אשר עמדו בקשר עם ראש הארגון- אחיו של המבקש לצורך קידום פעילותו הפלילית של הארגון, הן בתחום עבירות אלימות חמורות והן בתחום עבירות סמים חמורות שיצאו אל הפועל.

על פרשה זו כבר אמר בית המשפט העליון (כב' השופטת א' חיות) בבש"פ 2394/17 **מדינת ישראל נ' מאיר אברג'יל ואח'** [פורסם בנבו] (27.3.17) כי:

"הפרשה הנדונה היא ייחודית בחומרתה ומסוכנותם של הנאשמים בה היא חריגה בעוצמתה... לא ניתן להמעיט בחומרת העבירות המיוחסות למשיבים כמי שהיו שותפים בארגון פשיעה רב זרועות ונטלו חלק בעבירות אלימות קשות ובהן רצח וניסיון לרצח וכן עבירות של ייבוא וסחר בסמים והעברתם בין מדינות שונות".

באלה הדברים די כדי לבטא את המסוכנות הגבוהה הטבועה במעשים המיוחסים למבקש ובחזקות סטטוטוריות ודומה כי אין כל הכרח בהרחבת הדברים. אכן ובהליך המעצר ובו בלבד, הגיעו הצדדים להסדר דיוני באשר לתשתית הראייתית הלכאורית; כזה ה"מרכז" במידת מה את המעשים המיוחסים למבקש במסגרת כל אחד מהאישומים המיוחסים לו. אלא ש"ריכוך" זה היווה שיקול במכלול השיקולים שהנחו את בית משפט זה (כב' השופט ב' שגיא) בהחלטתו להורות על מעצרו של המבקש בתנאי פיקוח אלקטרוני, וברי כי אין מקום לשיקול שיקול זה בשנית במסגרת הבקשה לעיון חוזר לפי שידוע שאין הליך של עיון חוזר נועד לשמש מסלול עקיף לערעור על החלטת המעצר.

המבקש נתון במעצר תחת פיקוח אלקטרוני מזה כעשרה חודשים. ההליך העיקרי מתנהל באופן משביע רצון ויעיל תוך שכלל הגורמים הקשורים בכך עושים מאמצים על מנת לקדמו במהירות. בתוך כך נמסר כי מתקיימות בכל שבוע מספר ישיבות לשמיעת הראיות וכי עד כה נשמעה עדותם של שלושה עדי מדינה. המשיבה הצהירה לפני, כפי שהצהירה בהליכים אחרים, כי מלבד עדי מדינה אלה צפויים להעיד עדי מדינה נוספים הרלוונטיים אף לאישומים המיוחסים למבקש, וכן עדי תביעה נוספים ביניהם אף שוטרים. עולה אפוא כי אין כל יסוד לטענת המבקש לפיה עדי המדינה ועדי התביעה בעניינו סיימו את עדותם, וכי בכך יש ללמד על הפחתת מסוכנותו ועל הפחתת החשש להשפעה על עדים ולהימלטות מן הדין.

לנוכח טיב המעשים המיוחסים למבקש, אני סבור כי מסוכנותו נותרה בעינה וללא כל שינוי לטובתו. על כן אני קובע כי בעת הזאת, ולאחר שחלפו כעשרה חודשים מאז שהמבקש נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני, לא חלה כל הפחתה במידת מסוכנותו, כמו גם במידת החשש להשפעה על עדים והחשש להימלטות מן הדין הנובע הן משום אופיו וטיבו של ארגון הפשיעה, כארגון בעל תשתיות ומשאבים מעבר לגבולותיה של ישראל, והן משום חומרתו של העונש לו צפוי המבקש, אם יורשע.

אכן מדובר בפרשה מורכבת וגדולה בהיקפה ומכאן כי ההליך המשפטי המתקיים לבירורה אורך זמן וצפוי כי יארך זמן

נוסף ולתקופה שקשה לצפותה. אלא שיש לבחון את חלוף הזמן בהקשר להיקף הפרשה בה מעורב המבקש. לפיכך עובדת היות ההליך הליך ממושך ומורכב, כשלעצמה, אינה משנה את מיקומה של נקודת האיזון על הציר הנמתח בין הפגיעה בחירותו של המבקש בשל חלוף הזמן לבין האינטרס הציבורי בהמשך מעצרו באותם תנאים.

אף לעובדה כי המבקש לא הפר את תנאי מעצרו במשך תקופת מעצרו בפיקוח אלקטרוני, אין כדי לשנות את נקודת האיזון האמורה, מקום בו אין חלוף הזמן בעת הזו משנה את תמהיל השיקולים לטובת שינוי בתנאי מעצרו של המבקש.

בהקשר זה אני מקבל את עמדת המשיבה לפיה לנוכח מכלול נסיבות הקשורות הן בסוג הפרשה ומהותה והן בהליך הפלילי המתנהל בעניינה, פרק זמן של כעשרה חודשי מעצר בפיקוח אלקטרוני אינו ארוך באופן יחסי ובהעדר טעם מיוחד אין בו להצדיק הקלה בתנאי המעצר.

לאור כל האמור לעיל, מסקנתי היא כי לא חל כל פיחות במידת המסוכנות הנשקפת מהמבקש לנוכח המעשים הפליליים המיוחסים ובעוצמת עילות המעצר הנוספות, אם לנוכח חלוף הזמן או משום שינוי בנסיבות, ועל כן אין כל הצדקה לביטול מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

המבקש עותר לחלופין להתיר פתיחת חלונות התאוררות קבועים למשך 6 שעות בכל יום בשבוע. אני דוחה אף בקשה חלופית זו על יסוד הנימוקים שאפרט להלן.

בהחלטתי מיום 25.6.17, שניתנה אך לפני כארבעה חודשים בבקשה דומה שהגיש המבקש, ובהסתמך על ההלכה שנקבעה בבש"פ 77/17 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.1.17) (להלן - "עניין פלוני"), קבעתי כי:

"בקשת המשיב כי יותרו לו שעות התאוררות באופן קבוע בימים ובשעות מסוימות, היא בקשה חריגה ואינה תואמת העיקרון של מעצר בפיקוח איזוק אלקטרוני".

בערר שהגיש המבקש על החלטה זו, אמר בית המשפט העליון (כב' השופט י' עמית) בהחלטתו בבש"פ 5937/17 מיום 1.8.17 את הדברים שלהלן:

"אומר בקצרה, כי אין לי אלא להצטרף לניתוח המשפטי של חברי השופט מזוז בבש"פ 77/17. מעצר בפיקוח אלקטרוני אינו כמו חלופה של מעצר בית באיזוק אלקטרוני, ומנגד, לצרכים מסוימים, מעצר בפיקוח אלקטרוני גם אינו כמעצר מאחורי סורג ובריה... החלטתו של השופט מזוז בבש"פ הנ"ל למעשה מכריזה על המצב המשפטי כפי שיש לפרשו מאז ומתמיד, ולא מכאן ואילך. לכן, איני סבור כי עיקרון השוויון שבו צידד העורר תוך ההשוואה לנאשמים האחרים גובר על הרציונל של הלכה זו.

לכך יש לצרף את העובדה כי העורר שוהה במעצר בפיקוח אלקטרוני 7 חודשים בלבד; כי על פי הטבלה שהוגשה לי העורר יצא במהלך התקופה פעמים רבות ליציאות שונות, לצרכים שונים; וכי העורר יוצא 3 פעמים בשבוע לדיונים המשפטיים בעניינו. עם זאת, אין בדעתי לסגור הדלת בפני העורר, הן בהיבט של חלוף הזמן והן באפשרות שיעלה בידיו לשכנע את בית המשפט קמא כי עניינו שונה מהנאשמים האחרים, באופן שראוי להקל בתנאי החלופה, ובמקום מעצר בפיקוח אלקטרוני "לרדת דרגה" לחלופת מעצר בית באיזוק אלקטרוני. במסגרת חלופה של מעצר בית, להבדיל ממעצר בפיקוח אלקטרוני, ניתן לקבל את הקונספט של "חלונות התאוררות".

סעיף 22ד(1)(ג) לחוק המעצרים קובע כי:

"(ג) (1) ...

(2) חלון פיקוח יכול שיהיה לשם קבלת טיפול רפואי, טיפול נפשי או טיפול אחר הדרוש למפוקח, פגישה עם קצין מבחן בהתאם להמלצת שירות המבחן, ולגבי מפוקח שהוא קטין - גם לשם לימודים בבית ספר, ויכול שיהיה לתכלית אחרת שהומלצה בתסקיר המעצר, או לתכלית חשובה אחרת, מטעמים שיירשמו."

ההלכה היא, כאמור, כי חלונות לצרכי התאוררות אינם מתיישבים עם תכליות המעצר ואף לא בגדר "תכלית חשובה אחרת". יחד עם זאת נקבע העניין פלוני כי:

"ואף אם אין לשלול לחלוטין חלון התאוררות, ודאי שיש להחיל כאן גישה מצמצמת למקרים חריגים ובמתכונת צנועה בהרבה מהמבוקש בענייננו".

המבקש המצוי במעצר בפיקוח אלקטרוני מזה כעשרה חודשים, הינו בגדר עצור. מגבלותיו וזכויותיו נגזרות, מטבע הדברים, ממעמדו זה. למבקש ניתנים, מעת לעת, חלונות לצורך יציאה לצרכים אישיים וטיפוליים, ולצורך התייצבות בבית המשפט אף מספר פעמים בשבוע. אני סבור כי התרת חלונות התאוררות למבקש תחטא לתכליות מעצרו ולמעשה תאיין. לפיכך, אני דוחה בקשתו של המבקש לפתיחת חלונות התאוררות בימים ובשעות קבועים.

בשולי הדברים, אעיר כי נסיבותיו של המקרה שנדון בבש"פ 5730/17 בעניין ג'רדאת אליו הפנה בא כוח המבקש בטיעונו, שונות מנסיבותיו של המקרה הנדון. די להצביע על כך כי באותו מקרה התרשם בית המשפט העליון כי המשפט מתנהל ב"אינטנסיביות נמוכה" ובאופן שאינו הולם את תקופת המעצר הממושכת.

סוף דבר הוא שאני דוחה את הבקשה.

המזכירות תשלח החלטתי זו לצדדים.

ניתנה היום, י"ח חשוון תשע"ח, 07 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.